

KOMMUNINFO

Helsingfors 17.4.2018

8/2018

Hemservice för barnfamiljer och handläggningstider inom barnskyddet

Innehåll

Med denna kommuninfo vill vi påminna om tillgången till hemservice för barnfamiljer och tydliggöra beräkningen av tidsfristerna inom barnskyddet.

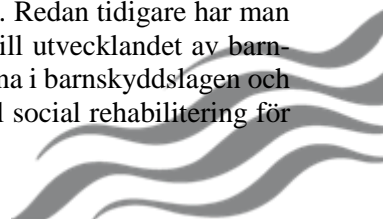
Hemservice för barnfamiljer

Tjänsterna för barn och familjer utvecklas i regeringens spetsprojekt Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster. Målet för programmet är mer barn- och familjeorienterade, förebyggande och verkningsfulla tjänster än för närvarande. Det splittrade servicesystemet för barn- och familjetjänster reformeras så att det blir mer barn- och familjeorienterat i landskapens och den nya kommunens omvärld. Målet för programmet för utveckling av barn- och familjetjänster är en förändring mot en verksamhetskultur som stärker barnets rättigheter och kunskapsbaserat agerande och säkerställande av barn- och familjeorienterade tjänster. Beredning och genomförande av programmet görs tväradministrativt.

Genom programmet för utveckling av barn- och familjetjänster utvecklas även barnskyddet under denna regeringsperiod och den målmedvetna reformen av barnskyddet som beretts under de senaste åren fortsätts. Det väsentliga är att barn och familjer får i tid det stöd som de behöver och endast de som i själva verket behöver hänvisas till att bli klienter inom barnskyddet.

Från ingången av 2015 föreskrevs det att nödvändig hemservice för barnfamiljer är en subjektiv rätt enligt 19 § i socialvårdslagen (1301/2014). Hemservice tillhandahålls på grund av funktionsnedsättande orsak eller i en särskild familje- eller livssituation. Funktionsnedsättande orsaker är sjukdom, förlösning, skada eller någon annan liknande orsak såsom utmattning. Med särskild familjesituation avses till exempel skilsmässa mellan föräldrarna eller en situation där den ena föräldern är i fängelse eller en familjemedlems död. Livssituationen kan även medföra behov av stöd på grund av en annan anhörigs svåra sjukdom eller bortgång. En särskild familjesituation kan även råda i en familj som har ett barn med funktionsnedsättning, tvillingar eller en vuxen anhörig som vårdas. Nödvändig hemservice ska ordnas för en barnfamilj om det inte är möjligt att trygga barnets välfärd av orsaker som anges i lagen. Hemservice ska ordnas som allmän familjeservice. Barnskyddsklienter har också motsvarande rätt att få hemservice. Syftet med hemservicen är att stödja familjer i deras vardag och stärka deras egna resurser. Ett annat syfte med hemservicen för barnfamiljer är att fungera som ett effektivt förebyggande barnskydd.

För att utveckla barnskyddet och säkerställa hemservicen för barnfamiljer har 10 miljoner euro i statsunderstöd/år riktats under innevarande regeringsperiod. Detta tillägg är avsett att användas för den utvidgade uppgift som föreskrivs i 19 § i socialvårdslagen och som tillämpas sedan den 1 januari 2015. Redan tidigare har man sedan 2015 utökat statsandelarna med ett årligt tilläggsanslag på 10 miljoner euro till utvecklandet av barnskyddet. År 2015 användes 3,4 miljoner euro av anslaget till att genomföra ändringarna i barnskyddslagen och 6,6 miljoner euro till hemservice för barn och barnfamiljer, till familjearbete och till social rehabilitering för unga via det allmänna statsbidraget.

Regionförvaltningsverken och Valvira följer utvecklingen av tillgången till hemservice. I det riksomfattande tillsynsprogrammet för hela denna regeringsperiod (2016–2019) kom man bland annat överens om att tyngdpunkten i tillsynen ligger på tillgången till service för äldre personer som tillhandahålls i hemmen, genomförandet av långvarig vård och omsorg i kommunerna och samarbetet inom social- och hälsovården. Regionförvaltningsverken stöder planeringen, organisationen och tillhandahållandet av service i hemmet enligt socialvårdslagen samt egenkontrollen genom regionala rådgivnings- och bedömningsbesök. År 2016 ordnades två regionala evenemang som gällde verkställigheten av socialvårdslagen och service som tillhandahålls i hemmen. Inspelningar från evenemangen finns på ministeriets webbplats: <http://stm.fi/sosiaalihuoltolaki>.

Handläggningstider inom barnskyddet

Vid bedömning av servicebehovet ska följas vad som föreskrivs i 36 § i socialvårdslagen och 26 § i barnskyddslagen. Bedömningen ska göras utan dröjsmål och inledas senast den sjunde vardagen efter det att ärendet har inletts (SvL 36 §). I praktiken är målet att innan en bedömning av servicebehovet påbörjas avgöra om man i ett ärende behöver bedöma det eventuella barnskyddsbehovet och till denna del följa bestämmelserna i barnskyddslagen eller om det ska göras en bedömning av servicebehovet utan att barnskyddsbehovet utreds.

Det är också möjligt att bedöma behovet av en klientrelation inom barnskyddet om det framkommer nya uppgifter först efter det att servicebehovet redan har bedömts utan behov av stödåtgärder inom barnskyddet. I det fallet kan den tidigare bedömningen av servicebehovet användas om den har gjorts nyligen. Det här påverkar dock inte beräkningen av tidsfristen eftersom tidsfristen för bedömningen av ett eventuellt servicebehov inom barnskyddet då räknas från det att barnskyddsärendet inleddes.

Om en bedömning av servicebehovet enligt socialvårdslagen eller t.ex. handikappservicelagen redan pågår när en bedömning av barnskyddsbehovet blir aktuell till följd av att det framkommit nya uppgifter, ska det bedömningsarbete som redan gjorts beaktas vid bedömningen av barnskyddsbehovet. Tidsfristen för bedömningen av servicebehovet börjar dock inte räknas på nytt, utan tidsfristen på tre månader räknas från början av den bedömning av servicebehovet som redan påbörjats. Bedömningen av servicebehovet ska göras inom tre månader från det att ärendet inleddes, oberoende av om ärendet omfattar en bedömning av barnskyddsbehovet eller inte. För att det ska finnas tillräckligt med tid att bedöma barnskyddsbehovet är det särskilt viktigt att bedöma barnets situation som helhet genast när bedömningen av servicebehovet påbörjas. Bedömningen kompletteras vid behov i samband med att en klientplan upprättas.

Ytterligare information

Marjo Malja, socialråd, tfn 0295 163 581
Annika Parsons, konsultativ tjänsteman, tfn 0295 163 596

